

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH
w Zespole Szkół w Seroczynie**

Mając na celu eliminowanie przyczyn i przejawów niewłaściwych zachowań, uczynienie oddziaływań wychowawczych bardziej skutecznymi i trafnymi, opracowano procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Wypracowane procedury postępowania mają też na celu zwiększenie bezpieczeństwa życia w szkole oraz ułatwienie i ujednoczenie postępowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów.

Pojęcie sytuacji trudnej wychowawczo

Sytuacja trudna lub krytyczna najczęściej zachodzi, gdy nauczyciel spotyka się z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniającymi realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego i zagrażającym innym uczniom.

Cele procedur

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

Warunki konieczne do stosowania procedur

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych lub krytycznych wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga, nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi szkoły oraz liczyć na wsparcie Policji, Sądu ds. Rodziny i Nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia. Metody, którymi można to osiągnąć to:

- zebrania klasowe integracyjne,
- spotkania indywidualne z wychowawcą,
- spotkania typu wychowawca – pedagog szkolny – rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o wicedyrektora, nauczyciela uczącego,
- dzienniczek ucznia/dziennik elektroniczny z informacjami o zaistniałych sytuacjach,
- kontakty listowne, telefoniczne, mailowe z rodzicami,
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.

1. Uczeń jest obowiązany do właściwego zachowania wobec innych uczniów, nauczycieli, innych pracowników szkoły podczas zajęć szkolnych oraz w trakcie imprez szkolnych.
2. Przez właściwe zachowanie ucznia należy rozumieć:
 - wywiązywanie się z obowiązków ucznia,
 - postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,
 - dbałość o honor i tradycje szkoły,
 - dbałość o piękno mowy ojczystej,
 - dbałość o bezpieczeństwo własne oraz innych osób,
 - godne i kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
 - okazywanie szacunku innym osobom,
 - przestrzeganie obowiązujących na terenie szkoły norm, procedur i regulaminów.
3. Zachowanie ucznia podlega ocenie zgodnie ze Statutem Szkoły.
4. Na początku każdego roku szkolnego, wychowawca klasy informuje uczniów o kryteriach oceniania zachowania i obowiązujących procedurach postępowania w sytuacji niewywiązywania się przez uczniów z obowiązków uczniowskich, w tym procedurze postępowania na przejawy niewłaściwego zachowania uczniów wobec nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.
5. W przypadku niewłaściwego zachowania ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły, uczeń może zostać ukarany zgodnie ze Statutem Szkoły.

Definicja zachowania agresywnego i przemocowego

W psychologii **agresja** oznacza „działanie skierowane przeciwko osobom lub przedmiotom, wywołującym u jednostki niezadowolenie lub gniew”.

Agresja może występować w postaci fizycznej lub słownej, może przejawiać się w formie bezpośredniej – skierowanej na osobę lub rzecz wywołującą uczucie wrogości i w formie przemieszczonej – skierowanej na obiekt zastępczy.

Przemoc – to zachowania agresywne i jednocześnie destruktywne w stosunku do innej osoby lub grupy osób, /.../ w wyniku których inne osoby ponoszą uszczerbek na ciele lub w zakresie funkcji psychicznych.

Jest to bezpośrednie oddziaływanie jednego człowieka na drugiego w celu zmuszenia go, wbrew jego woli, do zmiany zachowań, zmiany systemu wartości bądź poglądów w jakiejś sprawie.

Działanie takie stwarza sytuacje zagrażające bezpieczeństwu fizycznemu lub psychicznemu. Przemoc powstaje zwykle na podłożu emocjonalnym, ale czasem jest działaniem ściśle i dokładnie zaplanowanym zarówno pod kątem doboru ofiar, zastosowanych form przemocy, a także celów, które napastnik zamierza osiągnąć.

Za przemoc odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara. Niektóre przejawy groźenia przemocą są w istocie aktami przemocy.

Czynniki ryzyka wystąpienia zachowań agresywnych i przemocowych mogą tkwić w środowisku rodzinnym, szkolnym lub w grupie rówieśniczej. Zachowania tego typu mogą

być również generowane przez środki masowego komunikowania czy gry komputerowe albo wynikać z cech osobowych jednostki.

W opracowanych procedurach przyjęto następujące sformułowania i definicje:

Przez zachowanie agresywne rozumie się następujące zachowania:

- Celowe popychanie, kopanie
- Bójki;
- Stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji.
- Wulgarnie zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły.
- Nie respektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły.
- Wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie.
- Dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności, itp.

Przez zachowanie przemocowe rozumie się:

- Dręczenie psychiczne i fizyczne
- Zastraszanie
- Pobicia, wyzywania, itp.
- Nękanie telefonami, e-mailami, nagrywanie filmów, robienie zdjęć, umieszczanie obraźliwych i wulgarnych komentarzy na forach internetowych, itp.

Działania podejmowane w szkole:

Rozmowa z osobą będącą świadkiem zdarzenia (dyrektor, nauczyciel, pracownik obsługi, inna osoba dorosła przebywająca na terenie szkoły, zwracająca uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia) – rozmowa bezpośrednio po zaistniałym zachowaniu sprzecznym z przyjętymi zasadami. Rozmowa ma na celu przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować.

Rozmowa z wychowawcą klasy – następuje po zwróceniu uwagi na niewłaściwe zachowanie innego pracownika szkoły lub ucznia, który był świadkiem danego zdarzenia. Rozmowa ma na celu, podobnie jak wyżej, przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi na to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować. Wychowawca informuje ucznia, że jeśli dane zachowanie się powtórzy, zostaną wyciągnięte dalsze konsekwencje. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga lub innego świadka. Wychowawca informuje ustnie (telefonicznie) rodzica (prawnego opiekuna) o zdarzeniu i dalszych konsekwencjach jeśli obecne działania nie przyniosą skutku.

Rozmowa z pedagogiem szkolnym – następuje po rozmowie z wychowawcą jeśli podjęte przez niego działania nie przyniosły skutków. Poinformowanie rodzica o podjętych działaniach i odnotowanie tej informacji w dzienniku pedagoga.

Rozmowa z dyrektorem szkoły – ma miejsce wówczas, gdy po podjętych przez pedagoga działaniach, uczeń nadal postępuje niewłaściwie. Dyrektor szkoły w rozmowie informuje o tym, że jeśli dane zachowanie nadal będzie się powtarzało to zostaną wobec ucznia wyciągnięte dalsze konsekwencje.

Upomnienie ustne - stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole a kary wynikające z WZO są nieskuteczne. Jest odnotowane w dzienniku szkolnym/dzienniku elektronicznym/zeszycie wychowawcy. Upomnienia może udzielić dyrektor szkoły w obecności wychowawcy i uczniów klasy do której uczęszcza uczeń.

Nagana ustna - stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole, kary wynikające z WZO są nieskuteczne a uczeń został już ukarany karą upomnienia ustnego. Jest odnotowana w dzienniku szkolnym/ dzienniku elektronicznym/zeszycie wychowawcy. Upomnienia może udzielić dyrektor szkoły w obecności wychowawcy klasy i uczniów klasy do której uczęszcza uczeń.

Upomnienie pisemne – klasy IV – VIII stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole, kary wynikające z WZO są nieskuteczne a uczeń został już ukarany karą upomnienia ustnego i nagany ustnej. Upomnienie powoduje natychmiastowe obniżenia oceny z zachowania o jeden stopień. Jest odnotowane w dzienniku szkolnym i zeszycie wychowawcy. Upomnienia pisemnego udziela dyrektor szkoły i zostaje ona wręczona uczniowi w obecności rodziców (prawnych opiekunów).

Nagana pisemna – klasy IV-VIII nagana skutkuje natychmiastowym obniżeniem oceny z zachowania do oceny nagannej i odpowiednim wpisem w dzienniku szkolnym/zeszycie wychowawcy. Stosuje się ją w przypadku znacznego, drastycznego, złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości, w przypadku jeżeli inne kary wynikające z WZO nie odnoszą właściwych skutków wychowawczych a uczeń został już ukarany upomnieniem pisemnym. Nagany pisemnej udziela dyrektor szkoły i zostaje ona wręczona uczniowi w obecności rodziców, prawnych opiekunów.

O terminie wręczenia upomnienia lub nagany pisemnej wychowawca klasy powiadamia rodziców telefonicznie/lub na piśmie a w razie niezgłoszenia się rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły, upomnienie lub nagana zostają wysłane listem poleconym.

Upomnienie lub nagana pisemna stosowana wobec uczniów klas I-III skutkuje odpowiednim wpisem w dzienniku lekcyjnym/zeszycie wychowawcy, gdy upomnienie lub nagana ustna nie odnosi skutku i nie zauważa się poprawy zachowania ucznia.

Przeniesienie (za zgodą rodziców/prawnych opiekunów) i Organu Nadzoru Pedagogicznego) do innej szkoły - Stosuje się ją w przypadku znacznego, drastycznego, złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości, w przypadku jeżeli inne kary wynikające z WZO nie odnoszą właściwych skutków wychowawczych a uczeń został już ukarany upomnieniem i naganą udzieloną pisemnie, zawiadomiony został sąd rodzinny i toczy się wobec ucznia postępowanie a uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania a jego obecność w szkole wpływa demoralizująco na innych uczniów.

Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z procedurą w czasie godzin wychowawczych.
3. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.
4. Poruszenie problematyki agresywnego zachowania, pomocy uczniom przejawiającym agresywne zachowanie oraz uszkodzonym w czasie spotkań z pedagogiem, wychowawcą klasy i innymi nauczycielami.

Wykaz procedur:

- I. Procedury postępowania w przypadku agresji słownej.
- II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.
- III. Postępowanie nauczycieli w przypadku niewłaściwego zachowania uczniów wobec nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.
- IV. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie).
- V. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.).
- VI. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów.
- VII. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia (wzywiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).
- VIII. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.).
- IX. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego włączonych urządzeń elektronicznych (mp3, mp4, dyktafon itp.) w czasie zajęć.
- X. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali bez zgody nauczyciela, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
- XI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wzywiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).
- XII. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych substancji odurzających.
- XIII. Procedury postępowania w przypadku palenia papierosów na terenie szkoły przez uczniów.
- XIV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
- XV. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.
- XVI. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.
- XVII. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły.
- XVIII. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.
- XIX. Procedura postępowania wobec ucznia/wychowanka świetlicy przejawiającego zachowania agresywne.
- XX. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.

I. Procedury postępowania w przypadku agresji słownej

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły będący świadkiem agresji słownej zobowiązany jest do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
 - zareagować i powstrzymać dalszą agresję słowną - wyjaśnić z uczniem bądź uczennicą jego zachowanie;
 - zgłosić fakt do wychowawcy bądź pedagoga szkolnego;
 - zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym.
2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zachowaniu agresywnym celem ustalenia przyczyn – konfrontacja zdarzenia.
3. Wychowawca bądź pedagog szkolny informuje uczniów o konsekwencjach zachowania agresywnego, zgodnych ze Statutem Szkolnym oraz z Systemem Oceniania Zachowania.
4. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji. Fakt rozmowy z rodzicem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
5. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca zwraca się z prośbą o pomoc do Dyrektora Szkoły.
6. Dyrektor Szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i wychowawcy, pedagoga szkolnego. Zobowiązuje rodziców do podjęcia działań zapobiegających agresji słownej przez ucznia.
7. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia, Dyrektor podejmuje działania dyscyplinujące zgodnie ze Statutem Szkoły, np. nagana dyrektora, karne przeniesienie do równoległej klasy lub innej szkoły.
8. W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły, Dyrektor zobowiązany jest do podjęcia działań zgodnie z procedurą postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu.

Działania naprawcze

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, pedagogiem szkolnym – monitoring zachowania ucznia

II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownikowi szkoły,
- nauczycielowi,
- wychowawcy,
- pedagogowi szkolnemu,
- dyrektorowi szkoły.

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się poleceniom **wszystkich pracowników** szkoły.

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów jest zobowiązany do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację poprzez:
 - odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie od grupy,
 - wezwanie, w razie potrzeby, do pomocy innego nauczyciela, pedagoga, dyrektora szkoły.
2. Jeżeli to możliwe, ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje wychowawcę i pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem.
4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje uwagę lub naganę wpisaną przez wychowawcę klasy do dziennika lekcyjnego.
5. Jeśli zachowanie ucznia nie ulega poprawie, wychowawca zwraca się z pisemną lub telefoniczną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły:
 - przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego,
 - na prośbę wychowawcy rozmowę przeprowadza pedagog szkolny (w obecności rodziców), analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.
6. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca wskazuje rodzicom potrzebę przeprowadzenia specjalistycznych badań psychologicznych, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.
7. W przypadku konieczności zdyscyplinowania ucznia wyjątkowo agresywnego bądź przejawiającego zachowania agresywne zagrażające zdrowiu, poinformowane zostaje pogotowie ratunkowe oraz rodzice dziecka w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły.
8. W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów ucznia ze szkołą (np. nie stawianie się na spotkania, odmowa badania w poradni specjalistycznej, zatajanie

wyników badania w poradni, uniemożliwienie zasięgnięcia opinii u specjalistów zajmujących się dzieckiem) lub braku poprawy w zachowaniu następuje pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora w porozumieniu z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym do adekwatnej instytucji typu Policja, GOPS, Sąd Rodzinny itp.

Działania naprawcze

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, pedagogiem szkolnym – monitoring zachowania ucznia

III. Postępowanie nauczycieli w przypadku niewłaściwego zachowania uczniów wobec nauczycieli, innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów

1. W przypadku niewłaściwego zachowania ucznia wobec nauczyciela w trakcie zajęć na terenie szkoły bądź imprez szkolnych nauczyciel dyscyplinuje ucznia (zwraca uwagę, może też wpisać uwagę uczniowi); nauczyciel informuje wychowawcę o zaistniałym zdarzeniu.
2. W przypadku niewłaściwego zachowania ucznia wobec innego ucznia w trakcie zajęć na terenie szkoły bądź imprez szkolnych uczeń zgłasza zdarzenie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia lekcyjne/nauczycielowi dyżurującemu/opiekunowi w trakcie imprezy, który dyscyplinuje ucznia (zwraca uwagę, może też wpisać uwagę uczniowi); nauczyciel informuje w możliwie najkrótszym czasie wychowawcę o zaistniałym zdarzeniu.
3. W przypadku niewłaściwego zachowania ucznia wobec innego pracownika szkoły w trakcie zajęć na terenie szkoły bądź imprez szkolnych, pracownik dyscyplinuje ucznia oraz zgłasza zdarzenie wychowawcy.
4. Wychowawca klasy po otrzymaniu informacji od innego nauczyciela lub pracownika szkoły o niewłaściwym zachowaniu ucznia, podejmuje odpowiednie działania wychowawcze:
 - przeprowadza rozmowę z uczniem – wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zachowania ucznia,
 - może przyznać uczniowi punkty ujemne (o ile nie zrobił tego już nauczyciel), zgodnie z WZO.
5. Wychowawca klasy informuje rodziców ucznia (opiekunów prawnych) o każdej zaistniałej sytuacji niewłaściwego zachowania ucznia.
6. W przypadku powtarzającej się sytuacji niewłaściwego zachowania ucznia bądź w przypadku braku poprawy zachowania ucznia, wychowawca klasy zgłasza sprawę ucznia do pedagoga szkolnego.
7. W szczególnych przypadkach drastycznego naruszenia norm współżycia społecznego, pedagog zgłasza sprawę dyrektorowi szkoły.
8. W szczególnych przypadkach drastycznego naruszenia norm współżycia społecznego Dyrektor szkoły po zapoznaniu się ze sprawą, kieruje ją do rozpatrzenia przez Zespół Wychowawczy.

IV. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły

1. **Zdecydowanie i stanowczo**, nie wdając się w dyskusje, całkowicie przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. **Rozdziela strony**.
3. **Ustala granice**: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocenia zagrożenia** i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji.
5. **Rozmawia z uczniem** – zwraca uwagę na jego niewłaściwe zachowanie.
6. **Zgłasza** zaistniałe zdarzenia **wychowawcy klasy**.

Wychowawca lub nauczyciel obserwujący zdarzenie:

1. **Rozmowa z uczniem oraz wstawienie punktów ujemnych zgodnie z WZO, a w klasach I-III wpisanie uwagi do zeszytu korespondencji z rodzicami oraz w zeszycie wychowawcy.**
2. **Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania – poinformowanie ustne rodziców o zaistniałym fakcie, ustalenie wspólnych działań w stosunku do ucznia;**
3. **Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania** poinformowanie przez wychowawcę pedagoga szkolnego o powtarzającym się niestosownym zachowaniu i podjęcie przez pedagoga odpowiednich kroków (rozmowa z pedagogiem, pisemne wezwanie rodziców, ustalenie wspólnych działań wychowawczych);
4. **Gdy uczeń nadal nie poprawia zachowania – poinformowanie przez pedagoga dyrektora szkoły – rozmowa z dyrektorem szkoły;**
5. **Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (upomnienie, nagana ustna, upomnienie nagana pisemna).**

V. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.).

Pracownik szkoły podejmuje następujące działania:

1. Zdecydowanie, nie wdając się w dyskusje, całkowicie przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary
2. Rozdziela strony konfliktu.
3. Ustala granice: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji.
5. Udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
6. Wzywa pomoc medyczną - w razie konieczności.
7. Informuje wychowawcę (w przypadku jego nieobecności pedagoga, dyrektora szkoły) rozpoczyna procedury wobec sprawcy zdarzenia.

Wychowawca podejmuje następujące działania:

1. Powiadomienie pedagoga i dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu.
2. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia
3. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności rodziców, pedagoga lub innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.
4. Zastosowanie kary wynikającej z WZO
5. Jeśli wychowawca nie był świadkiem zdarzenia, ustala okoliczności zdarzenia poprzez wysłuchanie stron
6. Jeżeli uczeń nie poprawia zachowania podjęcie procedur przez pedagoga szkolnego.

Pedagog szkolny:

1. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności wychowawcy i jeżeli istnieje taka możliwość innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły
3. Zastosowanie kary wynikającej z WZO
4. Objęcie ucznia działaniami terapeutycznymi
5. We współpracy z wychowawcą/ psychologiem pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych.

W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, pedagog i wychowawca klasy podejmuje współpracę z PP-P i Policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kierują wnioskiem do Sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

Dyrektor szkoły

1. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia w obecności wychowawcy, pedagoga szkolnego i jeżeli istnieje taka możliwość innego świadka – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania, działaniach terapeutycznych.
2. W przypadku poważnego wykroczenia – dyrektor wzywa policję i przeprowadza rozmowy z uczniem w obecności rodziców (prawnych opiekunów), wychowawcy, ustalenie wspólnych oddziaływań profilaktycznych..
3. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym/zeszytcie wychowawcy) aż do przeniesienia zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
4. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.
5. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

VI. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów.

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia pedagoga/ dyrektora/wychowawcę/ innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Zabranie ucznia z lekcji przez innego nauczyciela szkoły. Zaprowadzenie do gabinetu dyrektora/pedagoga szkolnego. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy np. do świetlicy szkolnej lub biblioteki.
4. W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia.
5. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabranii go z lekcji.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (grożenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Policji lub Pogotowia Ratunkowego.
7. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/ pedagoga/ psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka.
8. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami Szkoła kieruje wniosek do Sądu.

VII. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych)

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 ustawy Karta Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem (opiekunem prawnym), ewentualnie świadkami;
 - a) włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy;
 - b) po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
 - upomnienia słownego (przy pierwszym zdarzeniu),
 - upomnienia pisemnego (przy powtórnym zdarzeniu).
 - c) po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani;
 - d) wszystkie czynności wykonywane w ramach postępowania wewnątrzszkolnego dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
3. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowny wniosek do rzecznika dyscyplinarnego.
4. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, niezwłocznie wszczyna się procedurę postępowania zgodnego z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

VIII. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia np. scyzoryk, nóż, żyłtka, szpikulec, itp.)

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu)
2. Powiadomienie wychowawcy klasy.
3. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego zgodnie z WZO - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.
4. Natychmiastowe powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom - odizolowanie ucznia.

Wychowawca klasy i pedagog szkolny:

1. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
2. Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
3. Zastosowanie kary wynikającej z WZO.

Dyrektor szkoły:

1. Wezwanie policji - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.
2. Rewizja przeprowadzona przez policję w obecności rodziców ucznia lub jeżeli rodzice odmówią przybycia w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego lub dyrektora.
3. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym/zeszycie wychowawcy) aż do zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
4. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.
5. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

IX. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego włączonych urządzeń elektronicznych (mp3,mp4, dyktafon itp.) w czasie zajęć.

1. Uczeń nie może posiadać włączonego urządzenia elektronicznego, jeżeli znajduje się na zajęciach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych.
2. W przypadku posiadania przez ucznia włączonego urządzenia elektronicznego w czasie zajęć nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi urządzenie po uprzednim powiadomieniu go, że należy je wyłączyć. Urządzenie jest przekazywane, wychowawcy klasy lub dyrektorowi do depozytu.
3. Zatrzymane w depozycie urządzenie może odebrać jedynie rodzic lub prawny opiekun ucznia.
4. Uczeń, któremu odebrano telefon otrzymuje odpowiedni wpis w dzienniku szkolnym/zeszycie wychowawcy zgodny z WZO.

Nauczyciel:

1. Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, nakazuje wyłączenie urządzenia elektronicznego i oddanie go do depozytu.
2. Stosuje karę wynikającą z WZO
3. W przypadku gdy uczeń posiadający włączone urządzenie elektroniczne na zajęciach nie odda go nauczycielowi mimo, że zostanie o to przez niego poproszony, nauczyciel informuje wychowawcę o zaistniałym fakcie.

Wychowawca

1. **Rozmowa indywidualna** ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.
2. Powiadomienie rodziców i **rozmowa wychowawcy** z uczniem w obecności rodziców, podjęcie wspólnych oddziaływań wychowawczych.
3. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających z WZO powiadomienie pedagoga.

Pedagog:

1. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o zaistniałym zdarzeniu.
2. Przeprowadza rozmowę w obecności rodziców (prawnych opiekunów) i wychowawcy ze sprawcą zdarzenia i ustala wspólne oddziaływania wychowawcze oraz powiadamia o dalszych procedurach postępowania.
3. Powiadomienie dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.

W przypadku jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania:

Dyrektor szkoły:

1. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie, i wspólne ustalenie form oddziaływań wychowawczych oraz o dalszych procedurach postępowania.
2. Zastosowanie kary wynikającej z WZO.
3. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
4. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

X. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (np.: wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, chodzenie po sali bez pozwolenia nauczyciela, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.)

Nauczyciel

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. W przypadku konfliktu między uczniami – rozdzielenie stron.
4. W przypadku braku reakcji ze strony uczniów - poinformowanie o dalszych konsekwencjach.
5. Zastosowanie kar wynikających z WZO.
6. W przypadku braku poprawy przekazanie ucznia pod opiekę pedagoga szkolnego, a w przypadku jego nieobecności dyrektora.
7. Powiadomienie wychowawcy klasy.

Wychowawca

1. Rozmowa wychowawcy klasy ze sprawcą zdarzenia, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje a w przypadku przekazania przez nauczyciela ucznia – sprawcy zdarzenia pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora powiadomienie rodziców i rozmowa ze sprawcą zdarzenia w ich obecności, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania
2. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, zastosowanie kary wynikającej z WZO i powiadomienie dyrekcji szkoły oraz pedagoga szkolnego.
3. W przypadku powtarzających się zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji, wychowawca inicjuje spotkanie zespołu wychowawczego celem wspólnego rozwiązania problemu. W spotkaniu mogą uczestniczyć rodzice sprawcy problemów.
4. Zespół wychowawczy opracowuje program naprawczy w celu przezwyciężenia trudności.

Pedagog szkolny:

1. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości, jeżeli uczeń nie poprawia zachowania, rozmowa indywidualna w obecności rodziców i wychowawcy, ustalenie wspólnych działań wychowawczych i powiadomienie o dalszych procedurach postępowania.
2. Zastosowanie kar wynikających z WZO.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.
3. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).

Dyrektor Szkoły:

1. Przeprowadzenie rozmowy w obecności rodziców (prawnych opiekunów) pedagoga szkolnego i wychowawcy – ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania
2. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym/zeszycie wychowawcy) aż do zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
3. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.
4. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły itp.)

Procedura ogólna:

1. Zgłoszenie problemu wychowawcy(wpis uwagi do dziennika).
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
3. W przypadku, gdy uczeń obraził nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich powinien przeprosić tę osobę w obecności świadków zdarzenia.
4. Jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę- problem wygasa, ale zachowanie ucznia jest pod obserwacją.
5. W przypadku, gdy uczeń wykazuje bierną postawę lub w dalszym ciągu obraża nauczyciela, powiadamiani są rodzice o zaistniałym fakcie i wezwani do szkoły.
6. Jeśli sytuacja, kiedy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły powtarza się, o zaistniałym fakcie powiadamiana jest Policja.

Osoba obrażana ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Natychmiastowe powiadomienie wychowawcy, dyrektora, pedagoga szkolnego.

Wychowawca, pedagog szkolny:

1. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałym zdarzeniu

Dyrektor szkoły:

1. Przeprowadzenie rozmowy ze sprawcą oraz świadkiem zdarzenia w obecności pedagoga szkolnego i rodziców (prawnych opiekunów).
2. W przypadku drastycznego naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły powiadomienie policji przez dyrektora szkoły.
3. Uruchomienie procedur wynikających z WZO.
4. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym/zeszycie wychowawcy) aż do zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
5. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.
6. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XII. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych substancji odurzających, powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację, zobowiązuje ich do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności, informuje o dalszych procedurach, ustala wspólne oddziaływania wychowawcze, stosuje sankcje wynikające z WZO.
3. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe i zawiadamia o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
4. Wychowawca stosuje sankcje zgodnie z WZO.
5. Jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
6. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami przeprowadzona przez dyrektora szkoły, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
7. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

Dyrektor szkoły:

1. Zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
2. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
3. W każdym tego typu przypadku uczeń otrzymuje naganę pisemną, a w przypadku dalszego występowania podobnych przypadków dyrektor stosuje sankcje wynikające ze Statutu Szkoły aż do procedur przeniesienia ucznia do innej szkoły.
4. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XIII. Procedury postępowania w przypadku palenia papierosów na terenie szkoły przez uczniów

Procedury postępowania.

1. Zakaz palenia papierosów i używania wyrobów tytoniowych w tym także e-papierosów obowiązuje na terenie i wokół szkoły.
2. Zakaz obejmuje także inne miejsca, w których prowadzone są zajęcia lekcyjne i dodatkowe realizowane przez nauczycieli i uczniów (podczas wycieczek, rajdów, zajęć terenowych, itp.).
3. Nauczyciel, który zatrzymał (zaobserwował) ucznia na paleniu papierosów lub ma uzasadnione podejrzenie wskazujące na używanie wyrobów tytoniowych wpisuje uwagę w zeszytce wychowawczym i zgłasza ten fakt wychowawcy.
4. Jeżeli jest to pierwszy incydent związany z paleniem wskazanego ucznia wychowawca:
 - a) udziela uczniowi upomnienia w obecności klasy,
 - b) upomnienie wpisuje do dziennika elektronicznego,
 - c) przypomina uczniowi dalsze konsekwencje czekające go w przypadku ponownego zatrzymania go na paleniu,
 - d) informuje o zajściu pisemnie lub telefonicznie rodziców ucznia zaznaczając to w dzienniku,
 - e) ponadto wychowawca ma prawo zobowiązać ucznia do przygotowania referatu na temat szkodliwości palenia i przedstawienia go przed klasą.
5. Upomnienie udzielone uczniowi powinno być wpisane do dziennika i powinno skutkować przy wystawianiu oceny semestralnej z zachowania.
6. Uczeń, który został zatrzymany na paleniu nie może uzyskać oceny wzorowej i bardzo dobrej z zachowania na semestr.
7. Jeżeli uczeń po raz drugi został zatrzymany na paleniu papierosów lub istnieje uzasadnione podejrzenie wskazujące na używanie przez niego wyrobów tytoniowych wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego.
8. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia, których informuje o zaistniałej sytuacji i udziela uczniowi nagany wychowawcy w obecności rodziców i pedagoga.
9. Uczniowi zostaje obniżona ocena z zachowania na koniec semestru o jeden stopień.
10. W przypadku gdy sytuacja opisana powyżej w punkcie 4 powtarza się po raz trzeci wychowawca powiadamia oprócz pedagoga także dyrektora szkoły.
11. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia.

12. Z uczniem w obecności rodziców, dyrektora szkoły, pedagoga i wychowawcy zostaje spisany kontrakt, w którym jednym z oczekiwań jest zobowiązanie się rodziców do zgłoszenia się z dzieckiem do placówki specjalistycznej w celu udzielenia uczniowi pomocy w wyjściu z nałogu i bezwzględne dostosowanie się ucznia do wymagań zawartych w kontrakcie.
13. Uczeń trzykrotnie wpisany do „zeszytu uwag” otrzymuje na koniec semestru ocenę naganną z zachowania.
14. W przypadku gdy warunki kontraktu nie zostaną dotrzymane przez rodziców i ucznia lub sytuacja z paleniem powtórzy się (kolejny wpis w zeszycie) dyrektor szkoły informuje odpowiednie służby (policja, sąd rodzinny), gdyż palenie wyrobów tytoniowych w miejscach objętych zakazem określonych w art. 5 ustawy podlega karze grzywny do 500 zł.
15. Wychowawca o powyższym fakcie informuje rodziców ucznia na piśmie.

XIV. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XV. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga i dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, dyrektora, pedagoga szkolnego) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
3. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzonej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.

Wychowawca, pedagog szkolny:

1. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
2. W przypadku, gdy uczeń odmawia oddania substancji, dyrektor szkoły powiadamia policję, policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
3. Wychowawca, pedagog szkolny i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami, ustalają dalsze działania wychowawcze i informują o dalszych procedurach postępowania.
4. W przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja jest narkotykiem lub środkiem odurzającym stosuje się sankcje wynikające z WZO i udziela się uczniowi upomnienia lub nagany pisemnej.
5. W przypadku dalszego występowania podobnych przypadków dyrektor stosuje sankcje wynikające ze Statutu Szkoły aż do procedur przeniesienia ucznia do innej szkoły.
4. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XVI. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o nieobecności – ustalenie przyczyny nieobecności.
2. W przypadku, gdy rodzic (prawny opiekun) zapomniał o usprawiedliwieniu – wychowawca na wniosek rodzica usprawiedliwia nieobecność ucznia.
3. W przypadku, gdy rodzic (prawny opiekun) nie wiedział o nieobecności ucznia – wychowawca wpisuje w dzienniku szkolnym nieobecność nieusprawiedliwioną.
4. W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności pedagoga szkolnego lub innego świadka (mogą to być uczniowie z klasy), informuje o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał.
5. Zastosowanie sankcji wynikających z WZO.
6. W przypadku braku informacji ze strony rodziców o nieobecności ucznia dłuższej niż tydzień wychowawca zobowiązany jest do kontaktu z rodzicami ucznia i ustalenia przyczyny nieobecności.
7. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia – po dwóch tygodniach nieobecności dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.
8. W przypadku niereagowania prawnych opiekunów/rodziców na przedłużające się wagary, wizyta wychowawcy wraz z pedagogiem w domu ucznia.
9. W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący
10. Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.
11. Wszelkie działania szkoły muszą być udokumentowane pisemnie.

XVII. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły.

1. Nauczyciel lub inna osoba będący świadkiem wypadku (lub inna osoba, która spotkała poszkodowanego) zgłasza problem do pielęgniarki oraz powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły. Nie pozostawia się poszkodowanego bez opieki.
2. O ile jest to możliwe, uczeń pod opieką osoby dorosłej przechodzi do gabinetu pielęgniarki szkolnej. Uczniowi udzielana jest pierwsza pomoc przedmedyczna.
3. Jeśli przejście ucznia do gabinetu jest niemożliwe, pomoc udzielana jest mu w miejscu wypadku, a nauczyciel zabezpiecza miejsce, tzn. izoluje poszkodowanego od innych uczniów - (wyprowadza).
4. Jeśli pielęgniarka uzna za niezbędne wezwanie pogotowia ratunkowego, pracownik sekretariatu wzywa karetkę i informuje o wypadku rodziców/opiekunów ucznia, a pielęgniarka towarzyszy poszkodowanemu do czasu przyjazdu pogotowia
5. W przypadku wzywania pogotowia, jeśli rodzice/opiekunowie nie zdążą dojechać do szkoły, by towarzyszyć dziecku w drodze do szpitala, z uczniem do szpitala jedzie wychowawca klasy, a w przypadku jego nieobecności pedagog lub psycholog szkolny.
6. W przypadku nieobecności pielęgniarki wszystkie czynności wykonuje nauczyciel, który rozpoczął procedurę.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku kradzieży

Nauczyciel, inny pracownik szkoły lub ofiara kradzieży:

1. Uczeń ma obowiązek zawiadomić prowadzącego zajęcia o kradzieży, natychmiast po stwierdzeniu tego faktu, (jeśli kradzież nastąpiła na przerwie – wychowawcę lub pedagoga szkolnego).
2. Prowadzący przerywa zajęcia, ustala okoliczności zdarzenia i przeprowadza akcję przeszukania.
 - a) przeprowadzenie przeszukania (nauczyciel prosi, aby uczniowie opróżnili tornistry i zawartość kieszeni, sam nie przeszukuje. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynność przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji),
 - b) przeprowadzenie rozmowy wychowawcy z grupą (poinformowanie o możliwych konsekwencjach czynu).
3. W przypadku znalezienia rzeczy:
 - a) nauczyciel powiadamia wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
 - b) nauczyciel z wychowawcą i pedagogiem spisują protokół z przebiegu zdarzenia i powiadamiają rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego.
4. W przypadku ustalenia sprawcy kradzieży następuje:
 - a) rozmowa wychowawcy, pedagoga ze sprawcą kradzieży,
 - b) powiadomienie rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i rozmowa z nimi,
 - c) zadośćuczynienie pokrzywdzonemu (zwrot przedmiotów, przeprosiny),
 - d) udzielenie kary zgodnie z systemem kar określonych w statucie.
5. W przypadku powtórzenia się kradzieży dokonanej przez tego samego ucznia lub odmowy współpracy przez ucznia i rodziców pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji policję i sąd rodzinny.
6. Dalszy tok postępowania prowadzi policja.
7. Każdorazowo sporządzenie notatki służbowej z zaistniałego zdarzenia.
8. W przypadku nie znalezienia skradzionej rzeczy i trudności z ustaleniem sprawcy:
 - a) nauczyciel powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
 - b) pedagog spisuje protokół z przebiegu zdarzenia i powiadamia rodziców poszkodowanego.

XIX. Procedura postępowania wobec ucznia/wychowanka świetlicy przejawiającego zachowania agresywne

1. Wychowawca świetlicy jest zobowiązany do interwencji za każdym razem, gdy zaistnieje sytuacja zachowań agresywnych. O wszelkich zachowaniach agresywnych zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu wychowanków świetlicy musi zostać powiadomiony dyrektor szkoły.
2. W przypadku agresji słownej wychowawca świetlicy:
 - a) zdecydowanie przerywa negatywne zachowanie dziecka,
 - b) informuje wychowanka o konsekwencjach jego czynu,
 - c) powiadamia pisemnie rodziców/opiekunów prawnych dziecka o zaistniałej sytuacji (np. wpis do dziennika elektronicznego, wpis do zeszytu uwag, telefon do rodziców),
 - d) w przypadku powtarzania się zachowań związanych z agresją słowną wychowawca świetlicy powiadamia o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły w celu podjęcia dalszych kroków zapobiegawczych.
3. W przypadku agresji fizycznej:
 - a) wychowawca świetlicy stanowczo przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary, izolując od siebie uczestników zajęcia (może wezwać do pomocy innych nauczycieli, pedagoga szkolnego),
 - b) w razie niemożności skorzystania z pomocy pracowników pedagogicznych wychowawca izoluje pozostałe dzieci od agresywnego wychowanka poprzez posadzenie ich w bezpiecznej odległości oraz zwraca się z prośbą o zachowanie spokoju i niereagowanie na zaistniałą sytuację,
 - c) wychowawca spokojnym, ale zdecydowanym tonem nakłania dziecko agresywne do wyciszenia oraz wyjaśnienia powodów agresji fizycznej,
 - d) nauczyciel przeprowadza również rozmowę z pozostałymi uczestnikami i świadkami zajęcia w celu wyjaśnienia powodów konfliktu,
 - e) wychowawca uświadamia agresywnemu wychowankowi jego nieodpowiednie zachowanie oraz informuje o konsekwencjach w postaci kary zgodnej ze Statutem szkoły,
 - f) nauczyciel informuje rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i ofiary o zajściu i formach podjętej interwencji (np. wpis do dzienniczka ucznia, wpis do zeszytu uwag, telefon do rodziców/opiekunów prawnych),
 - g) wychowawca sporządza notatkę służbową zawierającą opis zdarzenia, dane sprawcy i ofiary oraz innych dzieci uczestniczących w zdarzeniu.
4. W razie kontynuowania przez dziecko zachowań agresywnych, mimo rozmów negocjacyjnych, wychowawca wzywa telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych do natychmiastowego odebrania dziecka ze świetlicy lub – w przypadku braku kontaktu – po konsultacji z dyrektorem szkoły wzywa służby medyczne, ewentualnie policję.

5. W przypadku powtarzania się zachowań agresywnych dziecka w świetlicy wychowawca informuje o tym wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
6. Pedagog, psycholog podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z wychowankiem świetlicy informując o ewentualnych skutkach braku zmiany zachowania (sporządza odpowiedni zapis w dokumentacji).
7. Zespół wychowawczy, wychowawca świetlicy, wychowanek oraz jego rodzice/opiekunowie prawni ustalają i podpisują kontrakt zawierający plan działań mających na celu poprawę zachowania dziecka.
8. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji z rówieśnikami pedagog sugeruje rodzicom/opiekunom prawnym przebadanie dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu ustalenia przyczyn agresywnego zachowania.
9. Po dostarczeniu przez rodziców/opiekunów prawnych opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej zespół specjalistycznej opieki nad dzieckiem pracuje z wychowankiem zgodnie z zaleceniami.
10. W przypadku odmowy wykonania bądź braku wskazań poradni po wykonanych badaniach oraz braku zmiany zachowania wychowanka świetlicy, pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą i dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Z rozmowy sporządzana jest notatka służbowa.
11. W przypadku rażących zaniedbań rodziców/opiekunów prawnych lub ich niewydolności wychowawczej pedagog szkolny w porozumieniu z kierownikiem świetlicy, wychowawcą oraz dyrektorem szkoły kieruje sprawę na policję lub do sądu rodzinnego.
12. W przypadku szczególnie drastycznych zachowań agresywnych, zagrażających demoralizacją wychowanków świetlicy, stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia, dyrektor szkoły w porozumieniu z zespołem wychowawczym natychmiast powiadamia policję z pominięciem wyżej wymienionej procedury. O fakcie tym zostają powiadomieni rodzice/opiekunowie prawni dziecka.

XX. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.

Działania profilaktyczne

1. Na zebraniu z rodzicami lub przez dziennik elektroniczny wychowawca zapoznaje rodziców z Procedurą postępowania w przypadku niszczenia przez uczniów mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły. Wskazuje miejsce zamieszczenia dokumentu.
2. „Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły” zamieszczona jest na stronie internetowej szkoły w zakładce „Dokumenty szkoły”.
3. Zapoznanie uczniów przez wychowawcę z konsekwencjami niszczenia mienia szkoły i cudzej własności.
4. Pracownicy szkoły służą przykładem i próbują zaszczepić dobre wzorce poprzez chwalenie właściwych zachowań uczniów.
5. Nauczyciele, pracownicy obsługi kontrolują stan mienia szkolnego oraz zgłaszają ślady zniszczenia dyrektorowi szkoły.

Działania po fakcie stwierdzenia dewastacji.

1. W sytuacji dostrzeżenia niszczenia mienia szkolnego lub prywatnego na terenie placówki, każdy uczeń zobowiązany jest poinformować o tym wychowawcę, nauczyciela dyżurującego lub innego pracownika szkoły.
2. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który zauważy, iż uczeń niszczy mienie szkoły ma obowiązek go powstrzymać.
3. Uczeń, którego mienie prywatne zostało zniszczone na terenie szkoły, jest zobowiązany zgłosić szkodę wychowawcy. Procedura ta nie obowiązuje w przypadku uszkodzenia mienia prywatnego, którego posiadanie na terenie szkoły jest zabronione i za które szkoła nie ponosi odpowiedzialności.
4. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który zauważył niszczenie mienia lub któremu zgłoszono fakt niszczenia (zniszczenia) mienia szkolnego lub prywatnego, powiadamia wychowawcę ucznia (jeżeli nim nie jest).

Wychowawca:

1. Powiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły. W razie zniszczenia, które może stać się zagrożeniem dla zdrowia innych dyrektor szkoły zabezpiecza uszkodzone mienie.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy, wychowawca/pedagog rozmawia z wszystkimi osobami mogącymi znajdować się na miejscu zdarzenia i wyjaśnia sytuację oraz przegląda monitoring szkolny.
3. Przeprowadza rozmowę z uczniem (winowajcą) na temat zaistniałej sytuacji. Poucza ucznia o konsekwencjach dokonanego czynu i informuje go o karze określonej w Statucie Szkoły. Wpisuje uczniowi ujemne punkty z zachowania. Może też skierować ucznia do pedagoga.

4. Zawiadomienie rodziców ucznia podejrzanego o dokonanie zniszczenia o konsekwencjach czynu ucznia i podjętych działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
5. W porozumieniu z pedagogiem oraz dyrektorem w przypadku powstania szkody podejmowana jest decyzja o sposobie zadośćuczynienia lub ukarania sprawcy.
6. W przypadku konieczności pokrycia kosztów lub naprawy zniszczonego mienia rodzice lub opiekunowie proszeni są o rozmowę z wychowawcą, dyrektorem szkoły oraz pedagogiem, podczas której ustala się sposób i termin naprawienia wyrządzonych szkód lub kwotę uiszczenia opłaty za ich naprawę.
7. Rodzice i uczeń w obecności wychowawcy zobowiązują się do podjęcia pracy nad eliminacją podobnych szkodliwych zachowań.
8. W zależności od rozmiarów zniszczenia i szkodliwości społecznej zdarzenia wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy dokonywane jest przez wybór i zastosowanie podanych narzędzi:
 - a) Rodzice naprawiają szkodę lub dokonują zakupu we własnym zakresie,
 - b) Rodzice pokrywają koszty naprawy lub zakupu,
 - c) Uczeń naprawia zniszczone mienie po lekcjach,
 - d) Zadośćuczynienie, praca na rzecz szkoły (wykonywana przez ucznia lub rodzica),
 - e) Zastosowanie kar statutowych wobec ucznia,
 - f) Obniżenie oceny z zachowania,
 - g) Powiadomienie sądu rodzinnego lub policji, w szczególnych aktach wandalizmu lub powtarzających się incydentach.
9. Decyzję w sprawie rodzaju zastosowanej kary wobec sprawcy zdarzenia podejmuje Dyrektor po zaciągnięciu opinii wychowawcy i pedagoga szkolnego.
10. Jeśli szkoda nie zostanie naprawiona w ustalonym terminie, dyrektor szkoły wzywa rodziców (opiekunów prawnych) do natychmiastowego wywiązania się z poczynionych ustaleń.
11. W przypadku, gdy trudno ustalić, kto dokonał zniszczeń, dyrektor szkoły informuje uczniów klasy, w której może być sprawca, o konieczności jego ujawnienia. Jeśli osoba winna nie zostanie wskazana, dyrektor szkoły może zobowiązać do pokrycia całkowitego kosztu naprawy zniszczonego mienia wszystkich uczniów danej klasy.
12. Osoba interweniująca-wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia, którą podpisuje wychowawca i rodzic.

Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły:

1. Interwencja– powstrzymanie sprawców.
2. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły

Wychowawca:

1. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów), rozmowa indywidualna ze sprawcą w obecności rodziców, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych;

2. Zastosowanie kar wynikających z WZO.
3. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.

Pedagog szkolny:

1. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
2. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) ustalonych sprawców, rozmowa w obecności wychowawcy, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych.
3. Zastosowanie kar wynikających z WZO.
4. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.

Dyrektor szkoły:

1. W przypadku dużej szkody, wynikającej z kodeksu wykroczeń, obligatoryjne wezwanie policji.
2. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców (prawnych opiekunów) sprawców lub odpracowanie szkody.
3. Zastosowanie kar wynikających z WZO.
4. Jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania zastosowanie kar wynikających ze Statutu Szkoły (Upomnienie, Nagana – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym i arkuszu ocen) aż do przeniesienia do innej klasy i zawiadomienia Sądu Rodzinnego.
5. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania dyrektor szkoły powiadamia Organ Nadzoru Pedagogicznego i Organ Prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę i wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły.
6. Każdorazowo z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk)

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Powyższe procedury są dostępne w sekretariacie szkoły oraz publikowane są w serwisie internetowym szkoły.

Dyrektor Zespołu Szkół w Seroczynie

/-/ Jan Polak